

א. כללי

סקר הוצאות משק הבית לשנת 2011 הוא הסקר החמישה-עשר בסדרת הסקרים השוטפים שעורכת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה מאז שנת 1997. סקר שוטף זה כולל את כלל האוכלוסייה, למעט קיבוצים, מושבים שיתופיים ובדווים הגרים מחוץ ליישובים. בשנים 2000 ו-2001 לא נכללה גם אוכלוסיית מזרח ירושלים עקב קשיים באיסוף הנתונים, אולם משנת 2002 ואילך נכללת אוכלוסייה זו שוב בסקר.

בנוסף, החל בשנת 1997 משלבת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה את נתוני ההכנסות, המתקבלים מ"סקר הוצאות משק הבית", יחד עם נתוני ההכנסות המתקבלים מ"סקר הכנסות", במערכת אחת שהיא "סקר הכנסות משולב".

נתוני ההכנסות ותשלומי החובה בפרסום זה מבוססים על "סקר הכנסות משולב", ואילו נתוני ההוצאות מבוססים על "סקר הוצאות משק הבית" בלבד.

בפרסום זה נוסף לוח על התפלגות הקניות לפי אופן קנייה (כגון באינטרנט ובטלוויזיה). הלוח מוצג בסוף הפרסום – לוח 35.

החל בשנת 2012 הורחב המדגם של סקר הוצאות משק הבית לכ-9,000 משקי בית בכל שנה, והחלו להיכלל במדגם גם קיבוצים ומושבים שיתופיים. בנוסף, נתוני ההכנסות נאספים משנת 2012 מסקר הוצאות משק הבית בלבד.

ב. ממצאים עיקריים

1. הוצאות לתצרוכת

ההוצאה הממוצעת לסל מצרכים ושירותים למשק בית הסתכמה בשנת 2011 ב-13,967 ש"ח לחודש, ללא שינוי במונחים ראליים, בהשוואה להוצאה לתצרוכת בשנת 2010 (13,496 ש"ח לחודש).

מרכיבי הסל העיקריים היו: "דיור" – 3,501 ש"ח לחודש, 25.1% מהסל (25.0% ב-2010); "תחבורה ותקשורת" – 2,810 ש"ח לחודש, 20.1% מהסל (19.9% ב-2010); "מזון" (כולל "ירקות ופירות") – 2,251 ש"ח לחודש, 16.1% מהסל (16.4% ב-2010); "חינוך, תרבות ובידור" – 1,714 ש"ח לחודש, 12.3% מהסל (12.7% ב-2010).

לוח א. - הרכב ההוצאות לתצרוכת למשק בית 2011-2010

שינוי ראלי באחוזים ³	שינוי במחירים באחוזים ²	שינוי בהוצאות באחוזים ¹	2011		2010		קבוצת תצרוכת
			אחוזים	ש"ח לחודש	אחוזים	ש"ח לחודש	
0.0	3.5	3.5	100.0	13,967	100.0	13,496	סך ההוצאה לתצרוכת
-0.9	4.0	3.0	13.2	1,842	13.3	1,789	מזון
-3.2	1.5	-1.7	2.9	409	3.1	416	ירקות ופירות
-2.2	5.9	3.6	25.1	3,501	25.0	3,380	דיור
-1.4	2.9	1.4	9.4	1,307	9.6	1,289	תחזוקת הדירה
16.7	-1.3	15.3	4.1	574	3.7	498	ריהוט וציוד לבית
-3.5	5.6	1.8	3.1	435	3.2	427	הלבשה והנעלה
7.6	2.3	10.0	5.3	742	5.0	674	בריאות
-1.1	1.0	-0.2	12.3	1,714	12.7	1,717	חינוך, תרבות ובידור
1.1	3.5	4.6	20.1	2,810	19.9	2,686	תחבורה ותקשורת
-0.5	2.6	2.1	4.5	633	4.6	620	מוצרים ושירותים אחרים

1. השינוי באחוזים בין ההוצאה בש"ח בשנת 2011 להוצאה בשנת 2010.
2. השינוי באחוזים, על-פי המדד של הקבוצה, בין המחירים בשנת 2011 למחירים בשנת 2010.
3. השינוי בהוצאות מנוכה מהשינוי במחירים.

ממצאים אלה התבססו על מדגם של 6,051 משקי בית ב-172 יישובים עירוניים וכפריים המייצגים 2,215,605 משקי בית באוכלוסייה.

2. הרכב ההוצאות לתצרוכת בחמש עשרה השנים האחרונות (לוח 1.2)

בחמשת העשורים האחרונים הצטמצם חלקה של ההוצאה למזון מ-42% מסל הצריכה באמצע שנות ה-50, ל-16.1% מסל הצריכה בשנת 2011.

אחוז ההוצאה לדיור עלה בשנת 2011 ועמד על 25.1% – עלייה של שלוש נקודות האחוז משנת 1997.

לוח ב. - הרכב ההוצאות לתצרוכת למשקי הבית, שנים נבחרות

2011	2009	2007	2005	2003	2001	1999	1997	
ש"ח								
13,967	13,009	11,584	10,816	10,139	10,053	9,345	8,110	הוצאה לתצרוכת – סך הכל - מחירים שוטפים
13,967	13,820	13,299	12,744	12,055	12,717	12,088	11,635	מחירים קבועים לשנת 2011
אחוזים								
100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	סך ההוצאה לתצרוכת
16.1	16.3	16.9	16.3	16.8	16.9	17.3	17.9	מזון (כולל ירקות ופירות)
25.1	24.4	22.3	21.9	22.8	22.6	22.7	22.1	דיור
9.4	9.7	10.1	10.4	10.0	9.3	9.3	9.0	תחזוקת הדירה
4.1	3.7	3.9	3.9	4.1	4.9	5.6	5.6	ריהוט וציוד לבית
3.1	3.2	3.4	3.6	3.7	3.2	3.3	4.7	הלבשה והנעלה
5.3	5.2	5.3	5.1	4.8	4.9	4.1	3.8	בריאות
12.3	13.5	13.3	13.5	13.5	13.4	13.5	13.2	חינוך, תרבות ובידור
20.1	19.5	20.1	20.4	19.8	20.1	19.6	19.0	תחבורה ותקשורת
4.5	4.4	4.7	4.9	4.5	4.7	4.6	4.7	מוצרים ושירותים אחרים

1. בפרסום זה נתוני 2009 שונים מהנתונים שפורסמו בעבר על שנת 2009. השינוי נעשה בעקבות התאמת סמלי המוצר למדד המחירים לצרכן שנעשתה בשנת 2010. השינויים העיקריים חלו במוצרים בסעיפים: בריאות, חינוך, תרבות ובידור ותחבורה ותקשורת.

3. הוצאות לתצרוכת לפי חמישונים (לוח 1.1)

נתוני ההכנסות המתקבלים במסגרת "סקר הוצאות משק הבית" משמשים כמשתנה מסביר להתפלגות ההוצאות של משקי הבית לפי קבוצות הכנסה שונות, כמו עשירוני הכנסה וחמישוני הכנסה.

במיון משקי הבית לפי **חמישוני הכנסה נטו לנפש סטנדרטית** נמצא שההוצאה לתצרוכת למשק בית בחמישון העליון בשנת 2011 (20,863 ש"ח בחודש) גבוהה פי 2.5 מאשר בחמישון התחתון (8,484 ש"ח בחודש). בחמישון העליון יש בממוצע 2.6 נפשות למשק בית ו-1.6 מפרנסים, ובחמישון התחתון מרוכזים משקי בית גדולים יותר - 4.3 נפשות בממוצע למשק בית ו-0.8 מפרנסים.

עקב ההבדלים הניכרים בין החמישונים בסך כל ההוצאות של משק הבית מחד גיסא, ובגודל משק הבית מאידך גיסא, ההוצאה לנפש בחמישון העליון גבוהה פי 4.1 מההוצאה לנפש בחמישון התחתון.

בחמישון התחתון הופנו 50.6% מתוך סך כל ההוצאות בסל למוצרים בסיסיים כמו מזון, דיור, הלבשה והנעלה, לעומת החמישון העליון שבו הופנה אחוז קטן יותר מההוצאות למוצרים בסיסיים אלו (40.4%).

ההוצאה למזון, כולל ירקות ופירות, בחמישון העליון (2,836 ש"ח בחודש למשק בית) הייתה 13.6% מסך ההוצאות. לעומת זאת, בחמישון התחתון ההוצאה למזון (1,886 ש"ח בחודש) הייתה 22.2% מסך כל ההוצאות.

הבדל נוסף בסעיף ההוצאות למזון נמצא ב"ארוחות מחוץ לבית", שעליהן הוציא משק בית בחמישון העליון 651 ש"ח בחודש, לעומת 124 ש"ח בחודש שהוציא החמישון התחתון – פי 5.3.

לוח ג- הוצאה לתצרוכת בחמישונים של משקי בית, לפי הכנסה נטו לנפש סטנדרטית

2011

חמישון עליון		חמישון אמצעי		חמישון תחתון		כל משקי הבית		קבוצת תצרוכת
אחוזים	ש"ח לחודש							
100.0	20,863	100.0	13,026	100.0	8,484	100.0	13,967	סך ההוצאה לתצרוכת
13.6	2,836	16.0	2,083	22.2	1,886	16.1	2,251	מזון (כולל ירקות ופירות)
23.9	4,994	26.7	3,478	25.0	2,121	25.1	3,501	דיור
9.6	1,993	9.3	1,214	9.9	841	9.4	1,307	תחזוקת הדירה
4.2	883	4.3	557	3.6	309	4.1	574	ריהוט וציוד לבית
2.9	611	2.8	366	3.4	287	3.1	435	הלבשה והנעלה
5.7	1,188	5.3	685	4.3	364	5.3	742	בריאות
11.6	2,427	12.3	1,602	11.8	1,000	12.3	1,714	חינוך, תרבות ובידור
24.4	5,078	19.0	2,487	13.8	1,169	20.1	2,810	תחבורה ותקשורת
4.1	853	4.3	554	6.0	507	4.5	633	מוצרים ושירותים אחרים

ההבדל הגדול ביותר בין החמישון העליון לתחתון נמצא בסעיף "תחבורה ותקשורת", שבו הייתה ההוצאה בחמישון העליון 5,078 ש"ח בחודש, לעומת 1,169 ש"ח בחמישון התחתון – פי 4.3.

בסעיף "תחבורה ותקשורת" נכללו מספר קבוצות הוצאה שיש ביניהן פער גדול במיוחד בין חמישונים: בחמישון העליון היו הנסיעות בתחבורה ציבורית 1.7% בלבד מסך ההוצאה של משקי הבית ל"תחבורה ותקשורת", לעומת 9.7% בחמישון התחתון (88 ש"ח לעומת 114 ש"ח בחודש, בהתאמה); בחמישון העליון היו הנסיעות לחו"ל 25.8% מסך ההוצאה ל"תחבורה ותקשורת", לעומת 6.8% בחמישון התחתון (1,308 ש"ח לעומת 79 ש"ח בחודש, בהתאמה).

משק בית בחמישון העליון הוציא בסעיף "חינוך, תרבות ובידור" 2,427 ש"ח בחודש, לעומת 1,000 ש"ח בחודש שהוציא משק בית בחמישון התחתון – פי 2.4.

ההוצאה למשק בית על שירותי חינוך (שכר לימוד, קורסים, חוגים ושיעורי עזר) הסתכמה בחמישון העליון ב-919 ש"ח בחודש, לעומת 504 ש"ח בחודש בחמישון התחתון – פי 1.8.

4. הוצאות לתצרוכת לפי מספר נפשות במשק הבית (לוח 5.2)

ככל שעולה מספר הנפשות במשק הבית, כך גדל אחוז ההוצאה בסעיף "מזון", כולל ירקות ופירות, מתוך סך כל ההוצאה לתצרוכת, מ-13.8% במשקי בית בני נפש אחת ל-19.6% במשקי בית בני 6 נפשות ויותר.

גם בסעיפי "ריהוט וציוד לבית", "הלבשה והנעלה", ו"חינוך, תרבות ובידור" גדל אחוז ההוצאה עם העלייה במספר הנפשות במשק הבית. אחוז ההוצאה ל"דיור" מתוך סך כל ההוצאה לתצרוכת ירד ככל שגדל מספר הנפשות במשק הבית, מ-35.7% במשקי בית בני נפש אחת ל-21.3% במשקי בית בני 6 נפשות ויותר. גם אחוז ההוצאה לסעיף "בריאות" ירד ככל שעלה מספר הנפשות במשק הבית, מ-6.6% במשקי בית בני נפש אחת ל-4.3% במשקי בית בני 6 נפשות ויותר.

**לוח ד. - הוצאה לתצרוכת, לפי מספר נפשות במשק הבית
2011**

אחוזים

מספר נפשות במשק הבית						סך כל משקי הבית	הוצאה חודשית לתצרוכת
+6	5	4	3	2	1		
100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	סך הכל
19.6	16.3	15.7	16.1	15.2	13.8	16.1	מזון (כולל ירקות ופירות)
21.3	21.5	22.8	24.0	28.2	35.7	25.1	דיור
9.4	9.4	9.2	9.3	9.6	9.2	9.4	תחזוקת הדירה ומשק הבית
4.3	3.6	4.5	4.8	3.6	3.4	4.1	ריהוט וציוד לבית
3.4	3.5	3.5	3.1	2.6	2.6	3.1	הלבשה והנעלה
4.3	4.5	4.7	5.3	6.6	6.6	5.3	בריאות
14.2	15.3	14.3	11.1	10.0	7.3	12.3	חינוך, תרבות ובידור
18.2	21.5	20.9	21.4	20.2	16.9	20.1	תחבורה ותקשורת
5.3	4.4	4.4	4.9	4.0	4.5	4.5	מוצרים ושירותים אחרים

5. הכנסות משקי בית

משנת 1997 ואילך מבוססים הנתונים של הכנסות משקי הבית על נתוני הכנסות הנאספים הן ב"סקר הכנסות" והן ב"סקר הוצאות משק הבית":

סקר הכנסות – נערך יחד עם "סקר כוח אדם" השוטף, שבו רבע ממשקי הבית הנחקרים ב"סקר כוח אדם" נשאלים גם על הכנסותיהם.

סקר הוצאות משק הבית – נערך באופן שוטף משנת 1997 ואילך, ומטרתו לקבל נתונים על מרכיבי התקציב של משקי הבית ולקבוע את ה"משקלות" לסל הצריכה של "מדד המחירים לצרכן". בסקר נשאלים המרואיינים הן על הכנסותיהם והן על הוצאותיהם.

בשני הסקרים המדגמים הם מדגמי דירות, ובכל דירה שנדגמת נחקרים כל משקי הבית שגרים בה במועד החקירה.

נתוני ההכנסות בפרסום הנוכחי מבוססים על מדגם נטו של 14,996 משקי בית, מהם 8,945 משקי בית מ"סקר הכנסות" ו-6,051 משקי בית מ"סקר הוצאות משק הבית".

הסקר המשולב מתייחס לכל האוכלוסייה בישראל בכל צורות היישוב, למעט קיבוצים, מושבים שיתופיים ובדווים הגרים מחוץ ליישובים. בשנים 2000 ו-2001 אוכלוסיית מזרח ירושלים לא נחקרה עקב קשיים באיסוף הנתונים, אולם משנת 2002 ואילך נחקרת אוכלוסייה זו שוב.

6. הרכב הכנסה לפי עשירונים (לוחות 2.1, 3.1 ו-4.1)

ההכנסה הכספית הממוצעת ברוטו למשק בית הסתכמה בשנת 2011 ב-14,629 ש"ח לחודש לעומת 14,385 ש"ח בשנת 2010. זוהי ירידה ראלית של 1.7%.

במיון משקי הבית לפי עשירוני הכנסה כספית נטו לנפש סטנדרטית ההכנסה הכספית ברוטו למשק בית בעשירון העליון הייתה 38,100 ש"ח לחודש לעומת 3,543 ש"ח לחודש בעשירון התחתון – פי 10.8.

רוב ההכנסה החודשית של משקי הבית בעשירון התחתון מקורה בקצבאות ובתמיכות (54.8% מסך ההכנסה), ו-43.4% מקורה בעבודה. בעשירון העליון 4.4% מההכנסה מקורה בקצבאות ובתמיכות, ו-80.3% מההכנסה מקורה בעבודה.

לוח ה- הכנסה חודשית בעשירונים של משקי בית, לפי הכנסה כספית נטו לנפש סטנדרטית

2011

עשירון										סך הכל	
10	9	8	7	6	5	4	3	2	1		
ש"ח											הכנסה כספית ברוטו - סך הכל
38,100	24,337	19,230	15,929	13,376	11,007	8,806	6,670	5,306	3,543	14,629	
אחוזים											הכנסה כספית ברוטו - סך הכל
100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	
80.3	83.0	82.1	81.4	80.5	75.4	69.6	61.5	56.5	43.4	77.5	מעבודה
6.6	2.9	2.1	1.7	1.5	1.5	1.5	1.3	0.6	0.8	3.1	מהון
8.7	7.7	7.7	6.6	6.0	6.0	4.6	3.1	1.3	1.0	6.8	מפנסיות ומקופות גמל
4.4	6.4	8.1	10.3	12.0	17.1	24.3	34.1	41.6	54.8	12.6	מקצבאות ומתמיכות

7. הכנסה לפי מספר מפרנסים (לוחות 7.1 ו-7.2)

בשנת 2011 הייתה ההכנסה הכספית ברוטו **למשק בית** ללא מפרנסים 6,288 ש"ח לחודש, בעוד שבמשק בית שבו 3 מפרנסים או יותר הגיעה ההכנסה הכספית ל-25,816 ש"ח לחודש – פי 4.1. פער זה מצטמצם עד כדי פי 1.9 כאשר משווים את ההכנסה המשוקללת ל**נפש**. מאחר שמשקי בית ללא מפרנסים הם משקי בית בני 2.2 נפשות בממוצע למשק בית, ההכנסה הכספית ברוטו המשוקללת ל**נפש** במשקי בית אלו הייתה 2,906 ש"ח לחודש. לעומתם, משקי בית עם 3 מפרנסים או יותר היו משקי בית בני 4.9 נפשות בממוצע למשק בית, והכנסתם הכספית ברוטו, המשוקללת ל**נפש**, הייתה 5,323 ש"ח לחודש.

במשקי בית ללא מפרנסים, שבהם נמצאת רוב אוכלוסיית הקשישים, 54.8% מההכנסה (3,444 ש"ח) מקורה בקצבאות ובתמיכות, ועיקר התמיכה היא מהמוסד לביטוח לאומי. 36.7% מההכנסה (2,306 ש"ח) מקורה בפנסיות ובקופות גמל.

לוח ו- הכנסה חודשית למשק בית, לפי מספר מפרנסים

2011

מספר מפרנסים במשק הבית				סך הכל	
+3	2	1	0		
ש"ח					הכנסה כספית ברוטו - סך הכל
25,816	20,560	11,329	6,288	14,629	
אחוזים					הכנסה כספית ברוטו - סך הכל
100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	
91.8	91.3	72.6	0.6	77.5	מעבודה
2.1	2.2	3.6	7.9	3.1	מהון
2.7	1.7	7.2	36.7	6.8	מפנסיות ומקופות גמל
3.4	4.8	16.6	54.8	12.6	מקצבאות ומתמיכות

8. הכנסה חודשית למשק בית לפי צורת יישוב (לוחות 8.1 ו-8.2)

ההכנסה הכספית ברוטו למשק בית ביישובים הלא יהודיים בשנת 2011 הייתה הנמוכה ביותר והסתכמה ב- 9,114 ש"ח לחודש. מספר הנפשות הסטנדרטיות במשק הבית ביישובים אלו הוא הגבוה ביותר (3.5 נפשות סטנדרטיות), וההכנסה הכספית ברוטו המשוקללת לנפש סטנדרטית הסתכמה ב-2,606 ש"ח לחודש.

ההכנסה הכספית הגבוהה ביותר למשק בית היא ביישובים היהודיים שאוכלוסייתם מונה בין 2,000 ל-9,999 תושבים – 20,331 ש"ח ברוטו למשק בית לחודש. ביישובים אלו מספר הנפשות הסטנדרטיות במשק הבית גבוה – 3.1 נפשות סטנדרטיות, וההכנסה הכספית ברוטו המשוקללת לנפש סטנדרטית היא 6,647 ש"ח.

מבין שש הערים הגדולות המונות מעל 200,000 תושבים (ירושלים, תל אביב-יפו, חיפה, ראשון לציון, אשדוד ופתח תקווה), ההכנסה הכספית ברוטו הנמוכה ביותר למשק בית היא בירושלים – 11,832 ש"ח לחודש. (מספר הנפשות הסטנדרטיות הוא 3.0 וההכנסה הכספית ברוטו המשוקללת לנפש סטנדרטית היא 3,895 ש"ח לחודש). וההכנסה הגבוהה ביותר היא בראשון לציון – 19,243 ש"ח ברוטו לחודש. (מספר הנפשות הסטנדרטיות הוא 2.6 וההכנסה הכספית ברוטו המשוקללת לנפש סטנדרטית היא 7,278 ש"ח לחודש).

9. בעלות על מוצרים בני קיימה לאורך השנים (לוח 20)

בדומה לארבע עשרה השנים הקודמות, גם בשנת 2011 הייתה עלייה באחוז משקי הבית שבבעלותם מוצרי תקשורת ובידור, כמפורט להלן:

מחשב ביתי – בשנת 2011 ל-78.2% ממשקי הבית היה מחשב, לעומת 33.5% בשנת 1997.

מנוי לאינטרנט – בשנת 2011 ל-70.3% ממשקי הבית היה מנוי לאינטרנט, לעומת 4.6% בשנת 1997.

טלפון נייד – בשנת 2011 ל-93.5% ממשקי הבית היה טלפון נייד אחד לפחות ול-70.7% ממשקי הבית היו שני טלפונים ניידים או יותר. בשנת 1997 ל-37.8% ממשקי הבית היה טלפון נייד אחד לפחות ול-7.2% ממשקי הבית היו שני טלפונים ניידים או יותר.

DVD – בשנת 2011 ל-60.4% ממשקי הבית היה DVD, לעומת 7.9% בשנת 2001.

קווי טלפון רגילים – בשנת 2011 ל-80.9% ממשקי הבית היה קו טלפון רגיל. בין השנים 1997 ל-2011 חלה ירידה של 14.1 נקודות האחוז (מ-95.0% בשנת 1997 ל-80.9% בשנת 2011).

לוח ז. בעלות על מוצרים בני-קיימה שנים נבחרות

									אחוזים
2011	2010	2009	2007	2005	2003	2001	1999	1997	
84.2	83.0	82.8	83.3	79.5	74.8	70.9	61.8	55.1	מיקרוגל
36.0	34.3	35.0	33.3	32.5	31.1	29.2	27.3	25.3	מדיח כלים
95.5	94.8	95.0	94.6	94.2	94.3	93.4	92.6	91.7	מכונת כביסה
37.8	36.1	38.8	37.8	36.0	33.9	30.9	27.9	24.0	מייבש כביסה
81.4	78.7	76.5	70.5	67.7	61.5	57.7	46.6	42.4	מזגן
61.2	61.6	64.1	66.6	66.8	65.3	64.7	62.1	58.8	שואב אבק
60.4	61.1	59.7	48.7	35.6	17.7	7.9			מערכת DVD ¹
78.2	76.6	74.4	68.9	62.4	54.6	49.8	40.7	33.5	מחשב ביתי
70.3	68.1	66.3	59.3	48.9	30.8	22.5	11.9	4.6	מנוי לאינטרנט
80.9	82.2	82.4	84.3	85.1	88.6	91.7	94.4	95.0	קו טלפון אחד לפחות
93.5	92.1	91.8	89.3	86.4	80.9	73.8	52.3	37.8	טלפון נייד אחד לפחות
70.7	69.3	68.9	64.0	60.1	47.9	37.7	14.5	7.2	שני טלפונים ניידים ויותר
61.8	62.7	64.3	68.0	69.0	70.6	73.2	65.7	62.9	מנוי לטלוויזיה בכבלים או בלוויין ²
63.8	61.9	62.2	60.9	57.7	57.2	56.6	55.3	52.9	מכונת אחת לפחות
20.1	19.2	18.3	16.5	15.2	13.4	14.0	10.6	10.2	שתי מכונות ויותר

1. נחקר לראשונה בשנת 2001.

2. המנוי ללוויין נוסף ב-2001.

10. בעלות על מוצרים בני קיימה בעשירונים של משק בית, לפי הכנסה נטו לנפש סטנדרטית (לוח 12)

ככל שמשק בית נמצא בעשירון גבוה יותר, כך שכיחות המוצרים בו גבוהה יותר. ההבדלים המשמעותיים באחוזי הבעלות על מוצרים בני קיימה בין העשירונים בשנת 2011 היו:

ל-76.1% ממשקי הבית בעשירון העליון היה מדיח כלים, בהשוואה ל-7.1% בעשירון התחתון.

ל-94.2% ממשקי הבית בעשירון העליון הייתה מכונת אחת לפחות, בהשוואה ל-20.9% בעשירון התחתון.

ל-94.3% ממשקי הבית בעשירון העליון היה מחשב, בהשוואה ל-55.8% בעשירון התחתון.

בשנת 2011 היו אחוזי הבעלות על שני מוצרים ויותר גבוהים בעשירון העליון בהשוואה לעשירון התחתון, למרות שמספר הנפשות הממוצע נמוך יותר (2.4 נפשות בממוצע בעשירון העליון לעומת 4.6 בעשירון התחתון).

בעשירון העליון ל-79.7% ממשקי הבית היו שתי טלוויזיות ויותר, בהשוואה ל-21.6% בעשירון התחתון.

ל-49.7% ממשקי הבית בעשירון העליון היו שתי מכונות ויותר, בהשוואה ל-1.9% בעשירון התחתון.

ל-54.4% ממשקי הבית בעשירון העליון היו שני מחשבים ויותר, בהשוואה ל-10.4% בעשירון התחתון.

לוח ח.- בעלות על מוצרים בני קיימה בעשירונים של משק בית, לפי הכנסה נטו לנפש סטנדרטית, 2011

משקי בית - סך הכל	עשירון				
	תחתון	רביעי	שביעי		עליון
3.3	4.6	3.3	3.1	2.4	נפשות במשק בית
1.3	0.6	1.2	1.6	1.5	מפרנסים במשק בית
					אחוזים
100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	מקרר
21.8	18.8	19.6	23.6	23.3	מקפיא עמוק
36.0	7.1	25.8	48.3	76.1	מדיח כלים
88.4	70.7	85.1	93.0	96.9	טלוויזיה
54.6	21.6	49.6	67.7	79.7	שתי טלוויזיות ויותר ¹
81.4	50.1	79.8	91.7	96.8	מזגן
60.4	33.1	57.4	69.1	76.7	מערכת DVD
78.2	55.8	72.0	87.7	94.3	מחשב
31.9	10.4	24.8	41.4	54.4	שני מחשבים ויותר ¹
70.3	38.6	65.0	83.3	91.4	מנוי לאינטרנט
80.9	60.1	77.4	90.1	93.7	קו טלפון אחד לפחות
5.6	1.7	2.9	4.7	20.7	שני קווי טלפון ויותר
93.5	87.2	90.1	98.1	99.2	טלפון נייד אחד לפחות
70.7	55.0	67.6	80.3	77.5	שני טלפונים ניידים ויותר
61.8	28.7	55.7	73.6	89.0	מנוי לטלוויזיה בכבלים או בלוויין
17.3	32.3	20.4	8.1	2.9	צלחת לוויין ²
22.0	27.5	20.4	17.7	11.5	ממיר דיגיטלי ³
63.8	20.9	52.0	79.0	94.2	מכונת אחת לפחות
20.1	1.9	6.9	26.6	49.7	שתי מכונות ויותר

1. נחקר לראשונה בשנת 2008.

2. נחקר לראשונה בשנת 2009.

3. נחקר לראשונה בשנת 2010.

11. תנאי דיור (לוחות 21-30)

מ"סקר הוצאות משק הבית" לשנת 2011 עולה כי 68.8% ממשקי הבית גרו בדירות שבבעלותם. 26.3% ממשקי הבית גרו בדירות שכורות ו-4.9% ממשקי הבית גרו בדירות "חינם" או ב"דמי מפתח". הגודל הממוצע של הדירות בבעלות היה 4.1 חדרים ושל הדירות השכורות היה 2.9 חדרים. צפיפות הדיור בדירות בבעלות כמו גם בדירות שכורות, עמדה על 0.9 נפשות לחדר. 84.1% ממשקי הבית בעשירון העליון גרו בדירות בבעלות ו-12.5% גרו בדירות שכורות. בעשירון התחתון 38.6% גרו בדירות בבעלות ו-57.5% גרו בדירות שכורות.

בעשירון העליון הערך הממוצע של דירה בבעלות גדול פי 2.8 מערך הדירה בעשירון התחתון (כ-2,420,000 ש"ח בעשירון העליון לעומת כ-857,000 ש"ח בעשירון התחתון).

משקי הבית בעשירון העליון, שגרו בדירות שכורות, שילמו 3,981 ש"ח לחודש בעבור שכירת דירה של 3.2 חדרים בממוצע. לעומתם משקי הבית בעשירון התחתון שגרו בדירות שכורות הוציאו 1,436 ש"ח עבור דירה של 2.7 חדרים בממוצע.

לוח ט.- תנאי דיור, לפי עשירוני הכנסה נטו לנפש סטנדרטית 2011

עשירון				משקי בית - סך הכל	
עליון	שביעי	רביעי	תחתון		
גרים בדירות בבעלותם					
84.1	78.4	68.6	38.6	68.8	אחוז בעלי הדירות
4.7	4.2	3.8	3.6	4.1	מספר חדרים למגורים בדירה
2.5	3.3	3.5	6.4	3.6	ממוצע נפשות במשק הבית
2,420	1,390	1,128	857	1,416	ערך דירה בבעלות (אלפי ש"ח)
גרים בדירות שכורות					
12.5	17.5	25.5	57.5	26.3	אחוז הגרים בדירות שכורות
3.2	3.0	3.0	2.7	2.9	מספר חדרים למגורים בדירה
2.0	2.5	2.8	3.4	2.8	ממוצע נפשות במשק הבית
3,981	3,226	2,393	1,436	2,428	שכר דירה לחודש (ש"ח)

ג. מונחים, הגדרות והסברים

משק בית: אדם או קבוצת אנשים הגרים יחד בדירה אחת באופן קבוע ברוב ימות השבוע, ויש להם תקציב הוצאות משותף למזון. במשק הבית נכללים גם בני משפחה שהם חיילים בשירות סדיר.

ראש משק בית: ראש משק בית כלכלי הוא המפרנס העיקרי של משק הבית, כלומר המועסק שעובד בדרך כלל מספר רב ביותר של שעות בשבוע.

משק בית ערבי: משק בית שבו ראש משק הבית הוא מוסלמי או דרוזי, או נוצרי הגר ביישוב לא-יהודי.

משק בית יהודי: משק בית שבו ראש משק הבית הוא יהודי.

נפש סטנדרטית: גודל משק הבית משפיע על רמת החיים שאפשר לקיים מהכנסה נתונה. על-מנת ליצור בסיס מתאים יותר להשוואת רמת החיים של משקי בית בעלי מספר נפשות שונה, נהוג להשוותם לפי הכנסה לנפש. מקובל גם להניח, שמספר הנפשות במשק בית אינו משפיע באופן אחיד ושווה על רמת החיים האפשרית מהכנסה נתונה, משום שקיימים, לפי אותה הנחה, יתרונות לגודל. לכן נערך שקלול של מספר הנפשות לפי סולם אחיד. הסולם קובע כיחידת בסיס משק בית בן שתי נפשות; ככל שעולה מספר הנפשות, ניתן משקל שולי הולך ופוחת לכל נפש המתווספת למשק הבית. באמצעות סולם זה מתרגמים את גודל משק הבית למספר נפשות סטנדרטיות. פירוט הסולם בלוח שלהלן:

משקל שולי לנפש	מספר הנפשות הסטנדרטיות	מספר הנפשות למעשה במשק בית
1.25	1.25	נפש אחת
0.75	2.00	2 נפשות
0.65	2.65	3 נפשות
0.55	3.20	4 נפשות
0.55	3.75	5 נפשות
0.50	4.25	6 נפשות
0.50	4.75	7 נפשות
0.45	5.20	8 נפשות
0.40	5.60	9 נפשות
0.40		כל נפש נוספת

מפרנס: אדם שעבד והשתכר לפחות יום אחד בשלושת החודשים לפני בואו של הסוקר למשק הבית.

שכיר: כל נחקר שעבד אצל מישהו אחר תמורת שכר יומי, חודשי, קבלני או בתמורה אחרת כלשהי, לפחות יום אחד בשלושת החודשים שקדמו לביקור הפוקד.

עצמאי: אדם העובד בעסק או במשק משלו ומקבל את שכרו מתוך ההכנסות והרווחים של העסק.

עשירונים: עשירון הוא קבוצה הכוללת 10% מהאוכלוסייה הנחקרת. העשירונים מסודרים לפי גובה ההכנסה (ההכנסה הממיינת), החל במשק הבית בעל ההכנסה הנמוכה ביותר בעשירון התחתון וכלה במשק הבית בעל ההכנסה הגבוהה ביותר בעשירון העליון.

ההכנסה שלפיה ממוינים משקי הבית, יכולה להיות הכנסה ברוטו או הכנסה נטו, וכן הכנסה למשק בית, לנפש או לנפש סטנדרטית.

לדוגמה: העשירון התחתון (עשירון 1), לפי הכנסה ברוטו למשק בית הוא הקבוצה של 10% ממשקי הבית שאצלם ההכנסה ברוטו למשק בית היא הנמוכה ביותר.

גבול עליון: הכנסת המקסימום בכל אחד מהעשירונים לפי המשתנה שעל פיו מיונו. לדוגמה, בלוח 2.1 הכנסת המקסימום של העשירון ה-3 היא 2,630 ש"ח לפי משתנה של הכנסה כספית נטו לנפש סטנדרטית.

חמישונים: חמישון הוא קבוצה הכוללת 20% מהאוכלוסייה (כלומר שני עשירונים), לפי משתנה מיון כלשהו.

הכנסה כספית נטו למשק בית: הכנסה כספית ברוטו כמוגדר בהמשך, לאחר ניכוי תשלומי החובה (ביטוח לאומי, ביטוח בריאות ומס הכנסה). תשלומי החובה לא התקבלו ישירות ממשקי הבית שנחקרו, אלא חושבו על-פי כללי המס הנהוגים במשק.

הכנסה כספית ברוטו למשק בית: סך ההכנסות הכספיות השוטפות ברוטו של משק הבית לפני תשלומי החובה (מס הכנסה, ביטוח לאומי וביטוח בריאות). הכנסה זו כוללת את ההכנסות של כל בני משק הבית מעבודה שכירה או עצמאית, מרכוש, מריבית או מדיבידנדים, מתמיכות ומקצבאות ממוסדות ומפרטים, הכנסות מפנסיות וכל הכנסה שוטפת אחרת. לא נכללים תקבולים חד-פעמיים, כגון ירושה או פיצויים. כמו כן, ההכנסה לא כוללת זקיפות בעבור הכנסות הנובעות משימוש בדירור עצמי, או בעבור סוגים שונים של הכנסות ב"עין" (הכנסות לא כספיות).

הכנסה ברוטו למשק בית: ההכנסות הכספיות השוטפות ברוטו (כלומר, לפני ניכוי תשלומי החובה - מס הכנסה, ביטוח לאומי וביטוח בריאות) של כל בני משק הבית וההכנסות משירותים (שאינן כספיות) הנובעות משימוש בדירה בבעלות או ברכב בבעלות.

הכנסה כספית נטו לנפש סטנדרטית: הכנסה כספית נטו של משק הבית מחולקת במספר הנפשות הסטנדרטיות במשק הבית (לוחות 2.1 ו-2.2).

הכנסה נטו למשק בית: סך ההכנסות של משק הבית, הכוללות הכנסות כספיות שוטפות וכן הכנסות שאינן כספיות, המתקבלות מאמידת שירותי דירור ורכב שבבעלות משק הבית.

הכנסה נטו לנפש סטנדרטית: הכנסה נטו של משק הבית מחולקת במספר הנפשות הסטנדרטיות במשק הבית (לוח 1.1).

הכנסה מהון: סך ההכנסות מרכוש בארץ ומחול"ל; הכנסות מריבית על פיקדונות ועל אגרות חוב ודיבידנדים על מניות.

הכנסה "בעין": הכנסה שאינה ניתנת בכסף אלא בשווה כסף. בדרך כלל ההכנסה או ההטבה ניתנת על-ידי המדינה לצורך עזרה בתחומים שונים, כגון תלושי מזון או הנחות בחינוך. הכנסה זו אינה כלולה בפרסום זה.

תשלומי חובה: המסים הישירים המוטלים על ההכנסות הכספיות השוטפות - מס הכנסה ותשלומים לביטוח הלאומי ולביטוח בריאות ממלכתי. תשלומים אלה חושבו בסקר הוצאות משק הבית באופן ממוחשב על-פי כללי המס הנהוגים במשק ולא התקבלו ישירות ממשקי הבית.

הוצאה כוללת לתצרוכת: סך כל התשלומים שמשלם משק הבית על קניית מוצרים או שירותים, וכן זקיפת הוצאה לצריכת שירותי דירה ורכב (שכן קניית מוצרים אלה מוגדרת כהשקעה ולא כתצרוכת). התשלומים כוללים לעתים גם ריבית, דמי הובלה או התקנה. קניית מוצר נחשבת לפי יום קבלתו, וסכום הקנייה המלא נחשב כהוצאה למוצר ביום הגעת המוצר לדירה, גם אם עד למועד זה שולם תשלום חלקי. ולכן, מקדמה שמשלם משק הבית על-חשבון מוצר או שירות שטרם נתקבל או החזר חוב על חשבון מוצר שכבר נמצא בבית, אינם נחשבים כהוצאה לתצרוכת אלא כהגדלת החיסכון.

הוצאה כספית לתצרוכת: ההוצאה שמשק הבית מוציא בפועל על צריכת מוצרים ושירותים, ללא אומדן ההוצאה על שירותי דירור ומכוניות.

מוצרי מזון שונים: קבוצה הכוללת מוצרי מזון, כגון: תה, קפה, קקאו, תבלינים, מזון לתינוקות, אבקות, קטניות יבשות, מוצרי טבעונות וצמחונות וקנייה או הזמנה של מזון מוכן לבית.

צריכת שירותי דירור: זקיפת ערך ההוצאה החודשית בעבור צריכת שירותי דירות בבעלות, דירות בדמי מפתח ודירות "חינם" (ראה סעיף 5, עיבוד הנתונים).

הוצאה לתחזוקת הדירה ומשק הבית: סעיף של ההוצאה הכוללת לתצרוכת הכולל הוצאה עבור מים, חשמל, גז ודלק לבית, תחזוקה ושיפור הבית, עזרה בבית וצרכי משק בית שונים.

צרכי משקי בית שונים (בתוך סעיף תחזוקת הדירה ומשק הבית): קבוצה הכוללת חומרי ניקוי לכלים, לכביסה ולבית, חומרי חיטוי, מטהרי אוויר, נרות, מפיות, מגבונים ועוד.

חדר בדירה למגורים: חדר המשמש למגורי משק הבית. לא נחשב כחדר למגורים: מטבח, חדר אמבטיה, בית שימוש, מרפסת, חדר המשמש לעסקים או עבודה בלבד וחדר המושכר לדייר. חצי חדר נספר כחצי חדר.

מספר נפשות לחדר (צפיפות דיור): חושב על-ידי חלוקת מספר הנפשות הגרות במשק בית בסך כל החדרים למגורים בדירה.

ביטוח בריאות: קבוצה זו כוללת משנת 1997 רק את התשלומים בעבור ביטוח בריאות **משלים** של קופות החולים ואת ביטוח הבריאות בחברות ביטוח. התשלום בעבור ביטוח בריאות ממלכתי, שנחשב כמס, הוא חלק מתשלומי החובה.

הוצאות אחרות לבריאות: קבוצה הכוללת תשלומים לקניית תרופות, מוצרים להיגיינה אישית, משקפיים ועדשות מגע, וכו'.

הוצאות לכלי רכב: קבוצה הכוללת זקיפת ריבית ופחת לרכב, הוצאות קבועות ומשתנות לכל סוגי הרכב, קניית רכב דו גלגלי וכן שכירת רכב (ראה פרק ג, סעיף 5, עיבוד הנתונים).

הוצאות אחרות (בתחבורה): קבוצה הכוללת הוצאות בעבור לימוד נהיגה, חידוש רישיון נהיגה, הובלות למיניהן ותשלום בעבור חנייה.

מוצרים ושירותים אחרים: קבוצת תצרוכת "ראשית" הכוללת מוצרים כמו: סיגריות, קוסמטיקה, תכשיטים ושירותים משפטיים.

מוצר בר קיימה: מוצר שאפשר להשתמש בו שימוש חוזר ומתמשך יותר משנה אחת. כמו לדוגמה: מכונית, מקרר, טלוויזיה, די.וי.די, מכונת כביסה וכדומה.

בעלות על מוצרים בני קיימה: שיעור משקי הבית בקבוצה מסוימת, שיש ברשותה או עומד לשימושה מוצר בר קיימה מסוים, למשל: אחוז משקי הבית בירושלים שיש ברשותם מכונת כביסה, טלוויזיה, מחשב אישי, מכונית, טלפון נייד וכו' (לוחות 12-20).

מחוז ונפה: המחוזות והנפות מוגדרים לפי החלוקה המנהלית הרשמית של המדינה, שלפיה קיימים 6 מחוזות ו-15 נפות.

כולל יישובים ישראליים באזור יהודה והשומרון.

השינויים שחלו ב"מחוז ונפה" הם כדלקמן:

משנת 1967 מחוז ירושלים כולל את מזרח ירושלים.

משנת 1972 כולל את היישובים הישראליים באזורי יהודה והשומרון וחבל עזה, הגולן וסיני.

משנת 1981 מחוז הצפון כולל את נפת גולן.

משנת 1982 לא כולל את היישובים הישראליים שפזרו מסיני.

מאוגוסט 2005 לא כולל את היישובים הישראליים שפזרו מחבל עזה ומצפון השומרון במסגרת חוק יישום תכנית ההתנתקות התשס"ה-2005.

ד. שיטות הסקר

1. כללי

מטרות ושימושי הסקר: קבלת נתוני מרכיבי התקציב של משקי הבית ונתונים נוספים המשמשים לאפיון רמת החיים של משקי הבית מהיבטים שונים, כגון: דפוסי צריכה, ביילוי ופנאי, רמת התזונה והרכבה, רמת ההכנסה והרכבה ותנאי הדיור. כמו כן משמש הסקר למחקרי שוק, לבניית מודלים לחיזוי התנהגות צרכנים, למחקרים על תחולת המס העקיף על קבוצות שונות באוכלוסייה ועוד. אחד השימושים החשובים של הסקר הוא קביעת ה"משקלות" לסל הצריכה של "מדד המחירים לצרכן".

אוכלוסיית הסקר: כוללת, משנת 1997 ואילך את כל האוכלוסייה העירונית והלא-עירונית למעט קיבוצים, מושבים שיתופיים ובדווים הגרים מחוץ ליישובים.

בשנים 2000 ו-2001 לא נכללה גם אוכלוסיית מזרח ירושלים עקב קשיים באיסוף הנתונים, אולם משנת 2002 ואילך שוב נכללת אוכלוסייה זו בסקר.

יחידת החקירה: הוגדרה כמשק בית, כלומר: קבוצת אנשים הגרה רוב ימות השבוע באותה דירה ויש לה תקציב הוצאות משותף למזון.

2. שיטת הדגימה

(א) מודל הדגימה בסקר והסתברות הדגימה

בסקר הוצא מדגם דו-שלבי: בשלב ראשון הוצא מדגם של יישובים ובשלב שני הוצא מדגם של דירות ביישובי המדגם.

הסתברות הדגימה הסופית לדירה הייתה אחידה לכל הדירות באוכלוסייה – 1:295. הסתברות הדגימה נקבעה בהתאם להערכות שיעורי הלא-משיבים הצפוי בסקר, לגודל המדגם המתוכנן ולאומדן סך משקי הבית של אוכלוסיית הסקר באמצע שנת הסקר.

(ב) דגימת היישובים

מדגם היישובים מוצא מתוך רשימה של יישובים השייכים לאוכלוסיית הסקר (הנקראת "מסגרת לדגימת היישובים"). לכל יישוב שבמסגרת חושב גודלו – אומדן סך משקי הבית הצפוי לאמצע תקופת החקירה של הסקר.

בסך הכל נכללו 172 יישובים במדגם:

60 היישובים הגדולים מהמסגרת, בהם מתגוררים כ-80% מכלל משקי הבית באוכלוסיית הסקר, נכללו במדגם בוודאות, כאשר כל יישוב הוא שכבת דגימה נפרדת.

שאר היישובים שבמסגרת (813 יישובים) שובצו ל-50 שכבות דגימה לפי דמיון במשתנים שונים, כמו צורת יישוב, מאפיינים חברתיים-כלכליים וקרבה גאוגרפית. לכל שכבת דגימה הוקצו מנות פקידה (כל מנת פקידה היא אוסף של כ-13 דירות ברוטו) בהתאם לגודלה. היישובים סודרו בכל שכבה בנפרד לפי מאפיינים שונים והוצא מדגם מקרי-שיטתי של יישובים, יחסית לגודלם. בסך הכל נדגמו 112 יישובים הסתברותיים.

רשימת היישובים, לפי גודל וצורת יישוב

2011

קוד יישוב	שם יישוב	צורת יישוב
3000	ירושלים	200,000 תושבים ויותר
5000	תל אביב-יפו	
4000	חיפה	
8300	ראשון לציון	
0070	אשדוד	
7900	פתח תקווה	
7100	אשקלון	
9000	באר שבע	
6100	בני ברק	
6200	בת ים	
6600	חולון	
7400	נתניה	
8400	רחובות	
8600	רמת גן	
2610	בית שמש	מ-50,000 עד 99,999 תושבים
6300	גבעתיים	
6400	הרצלייה	
6500	חדרה	
6900	כפר סבא	
7000	לוד	
1200	מודיעין-מכבים-רעות	
9100	נהרייה	
6800	קריית אתא	
8500	רמלה	
8700	רעננה	
0031	אופקים	
2400	אור יהודה	
2600	אילת	
1309	אלעד	
3780	ביתר עילית	
0681	גבעת שמואל	
2550	גדרה	
2200	דימונה	
9700	הוד השרון	
6700	טבריה	
2660	יבנה	
9400	יהוד	
1139	כרמיאל	

קוד יישוב	שם יישוב	צורת יישוב
1015	מבשרת ציון	מ-20,000 עד 49,999 תושבים (המשך)
0874	מגדל העמק	
3797	מודיעין עילית	
3616	מעלה אדומים	
1063	מעלות-תרשיחא	
7200	נס ציונה	
1061	נצרת עילית	
2500	נשר	
0246	נתיבות	
7600	עכו	
7700	עפולה	
2560	ערד	
7800	פרדס חנה-כרכור	
8000	צפת	
2620	קריית אונו	
9500	קריית ביאליק	
2630	קריית גת	
9600	קריית ים	
8200	קריית מוצקין	
1034	קריית מלאכי	
2800	קריית שמונה	
2640	ראש העין	
2650	רמת השרון	
1031	שדרות	
1020	אור עקיבא	מ-10,000 עד 19,999 תושבים
0565	אזור	
3570	אריאל	
2530	באר יעקב	
9200	בית שאן	
9800	בנימינה-גבעת עדה	
3730	גבעת זאב	
0166	גן יבנה	
0229	גני תקווה	
9300	זכרון יעקב	
2100	טירת כרמל	
0240	יקנעם עילית	
0168	כפר יונה	
0195	קדימה-צורן	
2300	קריית טבעון	
0469	קריית עקרון	
1304	שוהם	
0154	תל מונד	

קוד יישוב	שם יישוב	צורת יישוב
-----------	----------	------------

3760	אורנית	מ-2,000 עד 9,999 תושבים
3560	אלקנה	
0466	בית דגן	
2034	חצור הגלילית	
0831	ירוחם	
1224	כוכב יאיר	
3638	כפר אדומים	
0696	כפר חב"ד	
1271	להבים	
0028	מזכרת בתיה	
0099	מצפה רמון	
1315	מתן	
0666	עומר	
4100	קצרין	
3640	קרני שומרון	
0922	רכסים	
0122	רמת ישי	
0812	שלומי	
1337	שמשית	
2710	אום אל-פחם	
0529	אעבלין	
6000	באקה-ג'ת	
0482	בויעינה-נוג'ידאת	
4001	בוקעאתא	
0480	בית ג'ן	
1326	בסמ"ה	
0483	בענה	
1292	ג'דיידה-מכר	
0485	ג'ולס	
0627	ג'לג'וליה	
0494	דאלית אל-כרמל	
0489	דבורייה	
0490	דייר אל-אסד	
0492	דייר חנא	
0993	חמאם	
0962	טובא-זנגרייה	
0498	טורעאן	
2730	טייבה	
2720	טירה	
8900	טמרה	
0499	יפיע	
0502	ירכא	

קוד יישוב	שם יישוב	צורת יישוב
0505	כאוכב אבו אל-היג'א	יישובים עירוניים – לא יהודיים (המשך)
1059	כסיפה	
0507	כפר יאסיף	
0509	כפר כנא	
0510	כפר מנדא	
0634	כפר קאסם	
0654	כפר קרע	
0635	מוקייבלה	
0520	משהד	
0523	ניין	
7300	נצרת	
0525	סאג'ור	
7500	סח'נין	
0530	עיילבון	
0531	עראבה	
1246	עראמשה	
0637	ערערה	
1161	רהט	
0542	ריינה	
1286	שגב-שלום	
8800	שפרעם	
0037	איתן	יישובים לא-עירוניים
1152	אשלים	
0740	אשתאול	
0562	בית אלעזרי	
3612	בקעות	
3654	ברקן	
0033	בת שלמה	
0787	גבעת יערים	
0726	הודייה	
0115	חופית	
0663	טירת יהודה	
1181	טל-אל	
0029	יסוד המעלה	
0718	ירחיב	
1210	כחל	
0857	כפר אביב	
1174	מנוף	
1082	מעגלים	
0570	מעונה	
0022	מקווה ישראל	

קוד יישוב	שם יישוב	צורת יישוב
0449	נחלים	יישובים לא-עירוניים (המשך)
1280	ניצני סיני	
2047	ניר משה	
0074	עין הוד	
3715	עלמון	
3748	עתניאל	
0838	פדיה	
0247	רשפון	
0306	שדמות דבורה	

(ג) דגימת הדירות ביישובי המדגם

מכל יישוב שנדגם, הוצא מדגם דירות, בדרך כלל מתוך מסגרות דגימה שהוכנו מקובצי הארנונה של הרשויות המקומיות, או מרשימות של משקי בית שהתקבלו ממזכירות היישובים (בדרך כלל ביישובים קטנים).

בכל יישוב, אם התאפשר, מוינו הדירות במסגרת לדגימה לפני הוצאת המדגם ולפי מאפיינים גיאוגרפיים המצויים בקובצי הארנונה, לצורך קבלת פיזור גיאוגרפי מרבי של המדגם על פני היישוב. הוצא מדגם מקרי-שיטתי של דירות, לפי פרמטרים שיבטיחו שהסתברות הדגימה הסופית לדירה תהיה כפי שנקבע בתכנון – 1:295.

סך הכל נדגמו 7,548 דירות מקובצי הארנונה ומרשימות משקי הבית של היישובים הקטנים.

(ד) מדגמים משלימים

קובצי הארנונה ורשימות משקי הבית ביישובים הקטנים אינם מכסים את כל הדירות עם משקי בית השייכים לאוכלוסיית הסקר. כדי להקטין אי-כיסוי זה, הוצאו מדגמים משלימים ממסגרות נוספות בעבור תת-הקבוצות הבאות:

- ◀ דירות חדשות שאוכלסו לאחר מועד עדכון קובצי הארנונה – סך הכל 127 דירות.
 - ◀ יחידות דיור במעונות ב-7 האוניברסיטאות הגדולות – סך הכל 18 יחידות דיור.
 - ◀ יחידות דיור במרכזי קליטה – סך הכל 9 יחידות דיור.
 - ◀ יחידות דיור בתכניות דיור מוגן שאינן מכוסות בארנונה – סך הכל 17 יחידות דיור.
- במדגמים המשלימים הוצאו בסך הכל 171 דירות, כך שמדגם הדירות כלל 7,719 דירות.

(ה) הקצאת המדגם על פני שנת החקירה בסקר

בסקר מעוניינים לייצג, מלבד קבוצות האוכלוסייה, גם את כל תקופות הזמן בשנת החקירה. לכן הוקצו מנות הפקידה לפי שבועות, כך שבכל רבע שנה יתקבל איזון של המדגם לפי מאפיינים חברתיים-כלכליים וגאוגרפיים שונים.

3. שיטת החקירה ותקופת הסקר

איסוף נתוני הסקר - מכל משק בית נאספו הנתונים בצורה משולבת באמצעות:

(א) שאלון על מבנה משק הבית - שאלון שמולא על-ידי הסוקר ובו נתונים דמוגרפיים וכלכליים בסיסיים לגבי כל אחד מבני משק הבית (גיל, מין, ארץ לידה, שנת עלייה, מעמד בעבודה וכו').

(ב) יומן דו-שבועי שבו נרשמו במשך שבועיים ההוצאות היום-יומיות של כל בני משק הבית.

(ג) שאלון על הוצאות גדולות או לא-שכיחות ועל הכנסות שמולא על-ידי הסוקר על-סמך דיווח משק הבית, שהתייחס לתקופה של 3 החודשים או 12 החודשים שקדמו למועד הריאיון (בהתאם לנדירות ההוצאות על הפרטים שנחקרו).

תקופת הסקר - נתוני הסקר נאספו "בשדה" במשך כ-13 חודשים, החל בינואר של שנת הסקר עד ינואר של השנה שאחריה. חקירת המדגם "פוזרה" על פני תקופת הסקר כולה כדי לקבל ייצוג לכל שבועות החקירה.

אומדני הסקר לגבי הוצאות שהתקבלו באמצעות היומן התייחסו, בקירוב, לשנת ביצוע הסקר. האומדנים לגבי ההוצאות שהתקבלו באמצעות השאלון התייחסו ל-15 חודשים (אוקטובר 2010 עד דצמבר 2011), או ל-24 חודשים (ינואר 2010 עד דצמבר 2011), בהתאם לסוג ההוצאה.

4. תוצאות הפקידה

מבין 7,719 הדירות שנדגמו בפועל נמצא כי לא היו צריכות להיחקר 792 דירות (10.3%) כמפורט להלן:

אחוזים	מספרים מוחלטים	
100.0	792	סך כל הדירות שלא היו צריכות להיחקר
43.0	341	מהן: ריקות
21.7	172	לדייריהן יש כתובת קבועה אחרת בארץ
4.2	33	גרו בהן משקי בית שלא היו שייכים לסקר
12.2	97	שימשו לעסקים, למוסדות וכו'
13.3	105	הרוסות, נטושות או בשלבי בנייה
5.6	44	טעויות במסגרות הדגימה

ב-6,927 הדירות שהיו צריכות להיחקר גרו 7,013 משקי בית אשר השתייכו לאוכלוסיית הסקר. כצפוי, ברוב הגדול של הדירות גר משק בית אחד בכל דירה ורק ב-1.14% מהדירות גרו שני משקי בית או יותר.

מבין 7,013 משקי הבית שנועדו להיחקר – 13.7% לא השתתפו באומדני הסקר. מהם 933 משקי בית לא נחקרו ו-29 משקי בית "נפסלו" בעריכה.

בסך הכל לא השתתפו באומדנים 962 משקי בית, כמפורט להלן:

אחוזים	מספרים מוחלטים	
100.0	7,013	סך הכל משקי הבית שנועדו להיחקר
100.0	933	לא נחקרו - סך הכל
51.6	482	מהם: סירובים
16.5	154	נעדרים
18.8	175	קשיים בתקשורת, מחלה, אבל וכו'
13.1	122	לא אותרו וקשיים אחרים בפקידה
100.0	6,080	נחקרו - סך הכל
0.5	29	מהם: נפסלו בעריכה
99.5	6,051	השתתפו באומדני הסקר

בין משקי הבית שלא נחקרו היו כאלה שלא נענו כלל לבקשה להשתתף בסקר, חלקם מסרו מידע מצומצם על תכונות משק הבית בשאלון א, ומיעוטם התחילו למלא יומן אך לא השלימו את המשימה.

אחוזים	מספרים מוחלטים	
100.0	933	משקי בית שלא נחקרו - סך הכל
72.0	672	מהם: לא השיבו כלל
28.0	261	השיבו לפחות לשאלון א

5. עיבוד הנתונים

עריכה וסימול: השאלונים שהתקבלו ממשקי הבית עברו עריכה ראשונית במשרדי המרחבים של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה. לאחר מכן הועברו השאלונים אל היחידה הנושאת שבמשרד המרכזי, שבה נעשתה קליטת הנתונים שכללה קלידה, עריכה, ביקורת איכות, ביקורות לוגיות וסימול המוצרים.

אמידת מרכיבי התקציב למשק בית: רוב אומדני התצרוכת התקבלו לפי **גישת ההוצאה נטו** לקניית המוצר, כלומר, ההפרש החיובי בין ההוצאה שהייתה למשק הבית על המוצר לבין תקבולים שהיו לו (אם היו) ממכירת אותו סוג מוצר. לדוגמה: ההפרש בין ההוצאה של משק בית לקניית מקרר חדש ובין התקבולים כתוצאה ממכירת מקרר ישן הוא אומדן ההוצאה של אותו משק בית לקניית מקרר. גישה זו ננקטה לגבי מרבית המוצרים והשירותים בסקר.

ההוצאות לדיור ולרכב נאמדו בגישות אחרות:

דיור

שני המרכיבים העיקריים בהוצאות לדיור הם ההוצאה לשכר דירה בדירות שכורות וההוצאה לצריכת שירותי דיור בדירות שבבעלות. בדירות שכורות התקבלה עלות ההוצאה בעבור שכר דירה ישירות ממשקי הבית שגרים בהן, ואילו לגבי דירות שבבעלות משקי הבית חושבה צריכת שירותי הדיור על-ידי זקיפת שכר דירה חלופי בדירות שוות גודל באותם יישובים או באזורים דומים בארץ.

נתוני הזקיפה של שכר הדירה ב-2011 נלקחו משלושה מקורות:

1. סקר שכר דירה השוטף שנעשה במסגרת מדד המחירים לצרכן;
 2. נתוני שכר דירה של משקי הבית הגרים בדירות שכורות מתוך סקר הוצאות משק הבית עצמו;
 3. מקורות חיצוניים.
- עבור דירות בדמי מפתח נזקף ההפרש בין שכר הדירה המשולם בפועל לבין שכר הדירה המלא, על-פי המחירים הממוצעים של שכר דירה בשוק החופשי, כפי שהתקבל מתוך שלושת המקורות שצוינו לעיל.

רכב

ההוצאות לרכב נאמדו בגישת "ערך השירותים" המתקבלים מהנכס. לכל משק בית שבבעלותו מכונית נאמד ערך השירותים המתקבל מהנכס, לפי ערך הפחת על הנכס והריבית החלופית על ההון המושקע בנכס זה. הריבית החלופית נזקפה גם כהכנסה לאותו משק בית.

למספר מרכיבים נוספים שלגביהם לא התקבלו נתונים ממשקי הבית נעשו זקיפות "חיצוניות". זקיפות כאלו נעשו גם במוצרים אשר תעריפיהם בדרך כלל אחידים או שהדרך לחישובם קבועה: אגרות שונות (רדיו, טלוויזיה, אגרת רישוי), ערכי רכב ותשלומי חובה (מס הכנסה, ביטוח לאומי וביטוח בריאות ממלכתי).

כל מרכיבי התקציב בעבור כל משק בית הובאו למכנה משותף: אומדן לחודש ברמת מחירים אחידה של ממוצע תקופת הסקר. ההוצאות שנלקחו מהיומן הוכפלו פי 2.17 לערך, על מנת להביאן לאומדן חודשי, והאומדנים המתבססים על השאלון התקבלו על-ידי חלוקה ב-12 או ב-3, בהתאם למשך התקופה שעליה נשאלה השאלה.

מדד המחירים הממוצע לתקופת הסקר 2011 עמד על 136.1 נקודות, לפי בסיס 1998 = 100.0.

שיטת האמידה - מיועדת לצמצם הן את טעויות הדגימה והן את ההטיות העלולות לנבוע מכך שמשקי בית שלא השיבו על השאלון יכולים להיות שונים בתכונותיהם מאלה שהשתתפו בסקר.

כדי לקבל אומדנים המתייחסים לכלל אוכלוסיית הסקר נקבע "מקדם ניפוח" לכל משק בית שנחקר, כאשר לכל הנפשות השייכות לאותו משק בית יש את אותו מקדם ניפוח. מקדם ניפוח של משק בית מבטא את מספר משקי הבית ואת מספר הנפשות באוכלוסיית הסקר המיוצגים על-ידי אותו משק בית.

מערכת מקדמי הניפוח נקבעה בתהליך רב-שלבי בשיטת ה-RAKING, שלפיה מתאימים את התפלגות המדגם המנופח למספר התפלגויות חיצוניות, לפי משתני חלוקה נבחרים. ההתאמה נעשתה הן לפי תכונות משקי הבית והן לפי תכונות הנפשות בנפרד (ולא במשולב), לכל אחת מהתפלגויות.

לגבי משקי הבית, ההתאמה נעשתה לשלוש קבוצות:

1. האוכלוסייה ביישובים היהודיים והמעורבים, ללא עולים.
2. עולים משנת 2008 ואילך.
3. האוכלוסייה ביישובים הלא-יהודיים.

עבור התפלגויות אלה משתנה החלוקה לפי תכונות משק הבית:

- ↖ קבוצות הומוגניות של משקי בית מבחינת ההוצאות שלהם, שנקבעו על-פי שיטות סטטיסטיות.
- ↖ קבוצות של טיפוס משק הבית, שנקבעו לפי גודל משק הבית והרכב הגילים במשק הבית (קשישים הגרים לבדם, זוגות צעירים, משקי בית עם ילדים וכדומה).
- ↖ קבוצות של משקי הבית לפי מועד חקירתם, שנועדו לאזן את המדגם "המנופח" על פני שנת הסקר, ולמנוע הטיות שעלולות לנבוע מכך שמדגם הסקר לא פוזר בדיעבד באופן אחיד על פני חודשי השנה בגלל אילוצי עבודת השדה.

ההתפלגויות, לפי תכונות של משקי הבית אשר אליהן הותאמו נתוני הסקר, התקבלו על-פי אומדני סקר כוח אדם המבוסס על מדגם גדול.

לגבי נפשות, מקדמי הניפוח לקבוצות השונות של משקי הבית נקבעו גם כך שתהיה התאמה מלאה בין אומדני הסקר להתפלגות אוכלוסיית הסקר לפי מין ולקבוצות גיל בחתכים גאוגרפיים, בהתאם לנתונים הדמוגרפיים השוטפים של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

6. מהימנות האומדנים

האומדנים המוצגים בפרסום זה מבוססים על סקר מדגמי ועלולים להיות חשופים לטעויות משני סוגים עיקריים:

(א) **טעויות דגימה:** נובעות מכך שנחקר מדגם אחד של משקי בית והנפשות הכלולות בו, ולא כל משקי הבית וכל הנפשות באוכלוסייה.

(ב) **טעויות לא-מדגמיות:** טעויות אלה יכולות לנבוע מגורמים אחרים, שעלולים להתקיים גם כאשר נערך מפקד מלא של כל האוכלוסייה.

(א) טעויות דגימה

המדגם שעליו מבוסס סקר זה הוא אחד מתוך מספר רב מאוד של מדגמים אפשריים באותו גודל, שהיו יכולים להיבחר באותה שיטת דגימה מאותה אוכלוסייה.

האומדן X' הוא הערך הנאמד, לפי המדגם המסוים של סקר זה, בעבור הערך המקביל לו X שהיה מתקבל אילו נערך מפקד מלא.

טעות דגימה של אומדן $\sigma'(X')$ היא מידה ממוצעת של השוני בין כל האומדנים השונים שהיו יכולים להתקבל מכל המדגמים האפשריים באותו גודל ובאותה שיטה, לבין הערך שהיה מתקבל לו נערך מפקד מלא, באותם תנאים של איסוף הנתונים.

לעיתים נוח להעריך את דיוק האומדן לפי **טעות הדגימה היחסית** המוגדרת כטעות הדגימה של האומדן חלקי הערך הנאמד.

רווח-סמך לאומדן הוא רווח שמכיל את הערך המפקדי X ברמת ביטחון מסוימת נתונה מראש. האומדן X' על-פי המדגם והאומדן לטעות הדגימה שלו $\sigma'(X')$, מאפשרים לבנות רווח-סמך עם רמת ביטחון מסוימת, נתונה מראש, כך שהרווח מכיל את הערך המפקדי X בביטחון שנקבע.

מקובל להציג רווחי-סמך ברמת ביטחון של 95%, לכן רווח הסמך ברמת ביטחון זו מתקבל על-ידי $X' \pm 2\sigma'(X')$. לכל לוח של קבוצות משניות בפרסום זה מובא, מתחת לאומדן, (בספרות קטנות) הסימן \pm והערך של שתי טעויות הדגימה לאותו אומדן.

דוגמה: על פי לוח 7.2, האומדן להוצאה החודשית הממוצעת בשקלים למשק בית עבור הלבשה עליונה לנשים, במשקי בית שבהם שני מפרנסים, הוא 169 ש"ח. רווח הסמך 95% לאומדן זה הוא 169 ± 15 , כלומר, ניתן לומר בביטחון של 95% כי ההוצאה החודשית הממוצעת למשק בית בקבוצה זו בעבור הלבשה עליונה לנשים היא בין 154 לבין 184 ש"ח.

ניתן לקבוע רמת ביטחון גבוהה יותר או נמוכה יותר, ולחשב את רווח-הסמך כך:

α	67%	80%	90%	95%	99.5%
$K(\alpha)$	1.0	1.3	1.7	2.0	2.8

כאשר $K(\alpha)$ (מספר טעויות הדגימה לכל כיוון) נקבע בהתאם לרמת הביטחון הדרושה α .

בהמשך לדוגמה הקודמת: אם מעוניינים בביטחון גבוה יותר, של 99.5% (כמעט בוודאות), נחלק את טעות הדגימה ב-2 ונכפיל את התוצאה ב- $K(\alpha) = 2.8$.

בדוגמה זו מתקבלת טעות דגימה אחת של 7.5, ולכן רווח-סמך 99.5% יהיה:

$$169 \pm 21, \quad 169 \pm 2.8 \times (15/2)$$

לכן, ניתן לומר בביטחון כמעט מלא (99.5%), שבמשקי בית שבהם שני מפרנסים, ההוצאה החודשית הממוצעת להלבשה עליונה לנשים היא בין 148 ש"ח לבין 190 ש"ח.

הערות

1. רווחי-הסמך הם בדרך כלל סימטריים סביב האומדן, אך בעבור אומדנים המבוססים על מספר קטן של מקרים במדגם (פחות מ-40), רווחי-הסמך אינם סימטריים. במקרים אלה, הן האומדן עצמו והן האומדן לטעות הדגימה שלו חשופים לטעות גבוהה.

2. כדי להזהיר את הקורא משימוש באומדנים החשופים לטעויות גבוהות הוצגו אומדנים עם טעויות דגימה יחסיות בין 25% לבין 40% בסוגריים עגולים (" "), ואומדנים עם טעויות דגימה יחסיות בין 40%-ל-50% הוצגו בסוגריים משולשים "> <". אומדנים עם טעויות דגימה יחסיות מעל ל-50% לא ניתנים לפרסום ובמקומם מצוין ~.

השוואות אומדנים של קבוצות זרות

אפשר לערוך השוואה באמצעות טעויות הדגימה לשני אומדנים שונים, המתייחסים לקבוצות אוכלוסייה זרות (למשל משקי בית בני גדלים שונים), ולבחון האם ההבדל בין הקבוצות אכן מובהק מבחינה סטטיסטית.

אם $X'(1)$ הוא האומדן לקבוצה 1 ו- $X'(2)$ הוא האומדן לקבוצה 2, אזי האומדן להפרש בין שתי קבוצות אלה הוא: $D' = X'(1) - X'(2)$.

כדי לבדוק אם $X'(1)$ אכן שונה מ- $X'(2)$ באוכלוסייה עצמה, יש לבחון מהי טעות הדגימה של אומדן ההפרש $D' = \sqrt{\sigma'(X'(1))^2 + \sigma'(X'(2))^2}$, כאשר טעות דגימה אחת של האומדנים מתקבלת על-ידי חלוקה ב-2 של הערכים המוצגים בלוחות.

בהינתן $\sigma'(D')$, אפשר לבנות רווח-סמך להפרש ברמת ביטחון α : $D' \pm K(\alpha)\sigma'(D')$.

אם רווח-הסמך מכיל את הערך אפס, נאמר כי ההפרש D' אינו מובהק. כלומר, על-פי המדגם המסוים בסקר, ברמת הביטחון שנקבעה, לא ניתן לומר כי $X'(1)$ אכן שונה מ- $X'(2)$ באוכלוסייה עצמה (למרות שבמדגם הם שונים זה מזה).

אם הרווח אינו מכיל את הערך אפס, נאמר כי קיים הפרש מובהק בין שתי הקבוצות, וברמת הביטחון שנקבעה ההפרש יהיה בין $D' - K(\alpha)\sigma'(D')$ לבין $D' + K(\alpha)\sigma'(D')$.

כדי להקל על הקורא, מצורף תרשים בסוף המבוא, שלפיו אפשר למצוא רווח-סמך 95% להפרש בין קבוצות זרות. השימוש בתרשים נעשה כדלהלן:

עבור האומדנים וטעויות הדגימה המוצגים בפרסום, מוצאים בלוחות את גבולות רווח-הסמך לשני האומדנים - $X'(1)$ ו- $X'(2)$. ערכים אלה מצוינים על גבי שתי העמודות הקיצוניות בתרשים. מעבירים ביניהם קו וקוראים את $\sigma'(D')$ בעמודה האמצעית בתרשים (לנוחות השימוש בתרשים ניתן לשנות את קנה המידה של הגבולות). אם, למשל, בעבור שני אומדנים ערכי שתי טעויות דגימה הם 120 ו-150, אפשר לחלק אותם ב-2 ומקבלים 60 ו-75. הקו המחבר 60 ו-75 בעמודות הקיצוניות חותך את העמודה האמצעית בערך 96. לכן, ערך שתי טעויות דגימה של ההפרש הוא $2 \times 96 = 192$.

אם ההפרש D' קטן בערכו המוחלט מ- $2\sigma'(D')$, ההפרש אינו מובהק. כלומר, על-פי המדגם המסוים בסקר, ברמת הביטחון שנקבעה, אי אפשר לומר כי $X1$ אכן שונה מ- $X2$ באוכלוסייה עצמה (למרות שבמדגם הם שונים זה מזה).

אם הפרש D' גדול בערכו המוחלט מ- $2\sigma'(D')$, ההפרש מובהק והוא נמצא בתחום $D' \pm 2\sigma'(D')$.
לדוגמה: לפי לוח 8.2, נשווה בין ההוצאה החודשית הממוצעת (בשקלים) למשק בית בעבור ריפוי שיניים, בערים שונות, כל זאת ברמת ביטחון של 95%.

ההוצאה החודשית הממוצעת בעבור ריפוי שיניים היא:

215±83 ש"ח במשקי בית בחיפה

153±57 ש"ח במשקי בית בראשון לציון.

נשאלת השאלה, האם אכן ההפרש בין קבוצות אלה הוא מובהק. לכאורה, לפי האומדנים בלבד, ניתן להניח כי יש הבדל בין קבוצות אלה. ההפרש בהוצאה החודשית הממוצעת בעבור ריפוי שיניים בין משקי בית בחיפה למשקי בית בראשון לציון נאמד ב-62 ש"ח $D' = 62$ (215-153=62).

על-פי תרשים טעות הדגימה המובא בסוף המבוא, הקו המחבר בין 57 ל-83 בעמודות החיצוניות חותך את העמודה האמצעית ב-101 ולכן ערך שתי טעויות דגימה של ההפרש הוא 101. ניתן לבנות רווח סמך 95% לאומדן ההפרש: $D' \pm 2\sigma'(D') = 62 \pm 101$.

רווח זה מכיל את הערך "אפס" (ההפרש הוא בין 163 ש"ח ל- (-39) ש"ח) ועל כן נאמר כי ההפרש D' אינו מובהק. כלומר, על-פי המדגם המסוים בסקר, ברמת ביטחון 95% אי אפשר לומר כי ההוצאה החודשית הממוצעת בעבור ריפוי שיניים למשקי בית בחיפה אכן שונה מההוצאה החודשית הממוצעת בעבור ריפוי שיניים למשקי בית בראשון לציון.

חישוב ישיר של שתי טעויות הדגימה של ההפרש נעשה כך:

$$2\sigma'(D') = 2 * \sqrt{57/2^2 + 83/2^2} = 2 * 50.3 = 101$$

(כפי שקיבלנו בשימוש בתרשים).

יחס בין אומדני קבוצות זרות – היחס R' בין שני אומדנים $X'(1)$ ו- $X'(2)$ לשתי קבוצות זרות 1 ו-2 נאמד כך:

$$R' = \frac{X'(1)}{X'(2)}, \text{ והאומדן לטעות הדגימה של אומדן היחס } \sigma'(R') \text{ יהיה:}$$

$$\sigma'(R') = R' * \sqrt{\left(\frac{\sigma'X(1)}{X'(1)}\right)^2 + \left(\frac{\sigma'X(2)}{X'(2)}\right)^2}$$

לכן, רווח-הסמך 95% ל- R' יהיה: $R' \pm 2\sigma'(R')$.

אם רווח-הסמך כולל את הערך "1", הרי שהיחס אינו שונה באופן מובהק מ-1.

אם רווח-הסמך אינו כולל את הערך "1", אזי היחס שונה באופן מובהק מ-1, והוא נמצא בתחום רווח-הסמך דלעיל.

(ב) טעויות לא-מדגמיות

האומדן המתקבל וטעות הדגימה שלו מאפשרים ללמוד על הערך המפקדי, אולם ערך זה עשוי להיות שונה מהערך האמיתי של האוכלוסייה בגלל השפעתן האפשרית של טעויות לא-מדגמיות. הסוגים העיקריים של טעויות לא-מדגמיות בסקר זה הם:

(1) הטיות כתוצאה מאי-היענות: כעשירית ממשקי הבית שהיו צריכים להיחקר במדגם לא השתתפו בסקר מסיבות שונות (ראה סעיף "תוצאות הפקידה"). מאחר שקבוצה זו של משקי בית יכולה להיות שונה בתכונותיה ובהרגלי הצריכה שלה מקבוצת משקי הבית שהשתתפו בסקר, אומדני הסקר עלולים להיות מוטים.

שיטת האמידה בסקר ("ניפוח") מצמצמת חלק נכבד מההטיות מסוג זה, אך לא את כולן.

(2) טעויות תשובה: אומדני הסקר מבוססים על נתונים שנמסרו על-ידי המרואיינים ולכן הם עלולים להיות חשופים לטעויות תשובה.

רישום ההוצאות המפורט ביומן הדו-שבועי לא תמיד מלא ומדויק. הליקויים ברישום יכולים לנבוע מגורמים שונים: התעייפות המשפחה במהלך השבועיים; החסרת הוצאות "קטנות" (דמי כיס לילדים, קניות בקיוסקים וכו'); השמטה מכוונת של הוצאות "לא מקובלות" (משקאות חריפים, הימורים, וכו'); תיאור לא מספיק מפורט לגבי המוצרים שנקנו; הכללת קניות שאירעו לפני תחילת תקופת מילוי היומן בימים הראשונים לרישום והשמטת הוצאות כתוצאה משכחה עקב אי-הקפדה על רישום שוטף ביומן.

המידע שנאסף על פריטי השאלון השונים יכול להיות חשוף אף הוא לטעויות מסוגים שונים. מאחר שהתשובות התבססו על זיכרון של המרואיינים (לגבי שלושה חודשים או שנה שלמה), קיים חשש מאי כיסוי של חלק מההוצאות, או להפך, מהכללת הוצאות שלא אירעו בתקופת ההתייחסות אלא בתקופה קודמת לה. דיווח שגוי על הפרטים הקשורים להוצאות השונות יכול אף הוא להיגרם כאשר מסתמכים על הזיכרון, אלא אם כן נעזרים במסמכים לצורך הדיווח. פירוש לא מדויק של השאלות או אי-הקפדה על הוראות המילוי של השאלון יכולים אף הם לגרום לטעויות תשובה.

הפוקדים ביקשו מהמשפחות להיעזר במסמכים, ושנעשה ניסיון לתקן נתונים שנראו לא מהימנים על-ידי חזרה של הפוקדים אל משקי הבית. למרות זאת, ולמרות הביקורות השונות שנעשו בשלבי עיבוד הנתונים, עדיין קיים חשש לאי-דיוקים בתשובות העלולים לגרום להטיות באומדני הסקר.

(3) טעויות עיבוד: שלבי העיבוד השונים, כמו קלידת השאלונים, סימול המוצרים והביקורות הלוגיות, חשופים אף הם לטעויות שעלולות להשפיע על מהימנות האומדנים.

בדרך כלל קשה מאוד, או לא ניתן כלל, להעריך את השפעתן של הטעויות הלא-מדגמיות על אומדני הסקר. יחד עם זאת, מן הראוי להעיר שלפעמים ההטיות השונות הנגרמות מטעויות אלה הן בכיוונים מנוגדים ועל כן הן עשויות להתקזז בחלקן.